

Gentse geluidenexpo doet de oren spitsen

GENT • Luisteren is, behalve horen, ook kijken, voelen, tasten en proeven. Dat blijkt ten volle uit de expo *Membraan*, die nog tot zondag loopt in de kelders van de Gentse Zebrastraat. Aan de hand van een parcours met interactieve installaties wordt de bezoeker ertoe aangezet na te denken over de communicatieve functie van geluid.

DOOR DIRK STEENHAUT

De tentoonstelling is een initiatief van de vzw Aifoon, een kunsteducatieve organisatie die op een speelse en toegankelijke manier de poëtische en tactiele kwaliteit van klank in de verf zet. Zo wil ze geluiden voelbaar, zichtbaar en benaderbaar maken.

Aifoon geeft regelmatig workshops waarbij aan scholieren gevraagd wordt een verhaal te vertellen aan de hand van geluiden, die ze zelf mogen opnemen en monteren. "Het is een laagdrempelige manier van werken", zegt Jürgen De Blonde, een van de drijvende krachten achter de vzw, maar ook bekend als muzikant bij De Portables en van zijn soloproject Köhn. "Iedereen kan het. In tegenstelling tot bij muziek zitten er geen clichés of een specifiek referentiekader aan vast. Geluid is een universeel communicatiemiddel en wanneer je ermee gaat knippen, plakken of *lopen*, ontstaat er zo iets als *musique concrète*."

In het geluidenlabyrint van de 'Membraan'-expo weet zelfs de stilte de aandacht te prikkelen

"We werken zeker niet uitsluitend met scholen, ook kunstenaars en leerkrachten zijn welkom. We hebben zelfs al projecten in gevangnissen ontwikkeld, waar geluid of de afwezigheid ervan invloed heeft op de beleving van detentie. Doel is het publiek op een attente, onderzoekende manier te leren luisteren, op een bewustere manier met geluid te leren omgaan en zo de fundamenten te leggen voor een auditieve ecologie", aldus De Blonde.

Deelnemers aan een Aifoonworkshop mogen een eigen geluid meebrengen dat hen



FOTO RV

■ Via veroorzaakte kortsluitingen in de mechaniek van afgedankte speelgoedinstrumenten wekt de installatie *Goelash* nieuwe geluiden op, te zien én te beluisteren op de *Membraan*-expo.

definieert, bijvoorbeeld dat van een doosje lucifers. Het wordt dan hun auditieve identiteitskaart. "Vervolgens vragen we hen van hun geluid een tekening te maken. Een klank heeft een textuur, een zekere ruimtelijkheid, kan lang of kort zijn, zacht of schril. Zo iets kun je proberen grafisch weer te geven. Met die tekeningen kun je dan een compositie maken, door alle visueel vormgegeven geluiden achter elkaar te monteren. Tijdens de vernissage hebben we muzikanten uitgenodigd die die grafische partituren op een vrije manier hebben uitgevoerd."

Klankmanipulatie

In de *Membraan*-expo krijgt de toeschouwer de resultaten van verschillende workshops te zien. Met het oog op het Project TRAJECT werd bijvoorbeeld aan enkele honderden schoolkinderen gevraagd hun beleving van de weg van thuis naar school audiovisueel te vertalen. Daarbij vertrokken ze van de geluiden die ze onderweg hoorden, om die in een tweede fase met beelden te ondersteunen. Ook mochten ze een fragment uit de film *Barton Fink* van de

Coen Brothers van een eigen, geïmproviseerde soundtrack voorzien. Daarnaast zijn er installaties van kunstenaars die de filosofie van Aifoon illustreren. Zo staat *Goelash* in het teken van 'circuit bending', een techniek waarbij je, door kortsluitingen te veroorzaken in de mechaniek van afgedankte speelgoedinstrumenten, nieuwe geluiden opwekt. *Patchwork* illustreert dan weer de relatie tussen voelen en luisteren. Hoe klinkt iets onder invloed van onze aanraking? Welk geluid associëren we met onze tastzin?

Voorts zijn in Gent een aantal *Vides* te zien: kleine containers waarin geluidjes gevangen zitten. Door ze open te maken kan de bezoeker de klanken beter horen en manipuleren. Elders worden in een vitrinekast geluiden geconserveerd die we zijn vergeten of die verloren zijn gegaan. Het zijn slechts enkele haltes in een boeiend geluidenlabyrint, waarin zelfs de stilte de aandacht weet te prikkelen.

Membraan, nog tot 23 november dagelijks toegankelijk in de kelders van Zebrastraat 26 in Gent, telkens van 14 tot 18 u. De toegang is gratis.